

ОСНОВНІ ЗМІНИ В РОЗ'ЯСНЕННЯХ

3 лютого 2021 року НАЗК затвердило та опублікувало оновлені Роз'яснення щодо застосування антикорупційного законодавства (<https://bit.ly/3b8bCeR>).

У роз'ясненнях наявні оновлення, пов'язані із змінами законодавства (Закони України від 15.12.2020 № 1079-ІХ та від 04.12.2020 № 1074-ІХ). Також НАЗК максимально врахувало інтереси декларантів та додало відповіді на питання, які часто надходили до Агентства за минулий рік.

Розділ 1 «Тип декларації та звітний період»

- Декларація «перед звільненням» не подається, якщо особа, яка звільнилася, але упродовж 20 робочих днів прийнята на роботу пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування (пункт 7 Роз'яснень).

- Особи, які переводяться з посади, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, на посаду, яка не пов'язана з виконанням таких функцій (без звільнення), зобов'язані подати декларацію «перед звільненням» та «після звільнення» (пункт 8 Роз'яснення).

Докладніше: <https://bit.ly/2Nf6FZJ>.

Зміни щодо суб'єктів декларування

- Посадові особи відокремлених структурних підрозділів та дочірніх підприємств юридичної особи публічного права є суб'єктами декларування (пункт 19 Роз'яснення).

- Роз'яснено умови, за яких не поширюються вимоги фінансового контролю на посадових осіб, які здійснюють свою основну діяльність у сфері: соціального обслуговування населення, освіти, культури, фізичної культури, спорту, науки та охорони здоров'я (пункти 23, 24, 25, 26, 27, 28 Роз'яснення).

Докладніше: <https://bit.ly/37pbyqe>.

Розділ 2.2. «Інформація про членів сім'ї суб'єкта декларування»

Вказувати відомості про члена сім'ї, який у звітному періоді помер, не потрібно. Проте, відомості про всі об'єкти декларування, які належали померлому, якими користувався суб'єкт декларування або інші члени його сім'ї більше половини днів звітного періоду або на кінець звітного періоду, підлягають відображенню у відповідних розділах декларації (нерухомість, транспортні засоби тощо) (пункт 48 Роз'яснення).

Докладніше: <https://bit.ly/3at8Bqq>.

Розділ 3. «Об'єкти нерухомості»

- Об'єкт нерухомості, який є зареєстрованим місцем проживання, без закріплення конкретної кімнати, житлової площі, що має індивідуальні ознаки (гуртожиток, військова частина) можна не зазначати (п. 78 Роз'яснення).

- Наведено умови, за яких відомості про земельні ділянки не декларуються (пункт 74, 77 Роз'яснення).

Докладніше: <https://bit.ly/3u32j8K>.

Розділ 4. «Об'єкти незавершеного будівництва»

- Якщо декларант придбав квартиру у багатоквартирному будинку, будівництво якого ще не завершено, у разі набуття майнових прав на квартиру він має вказати її у декларації (пункт 88 Роз'яснення).

- Зверніть увагу, що укладення попереднього договору без укладення основного договору, предметом якого є майнові права на майбутній об'єкт нерухомості, не потрібно зазначати у розділі 4 «Об'єкти незавершеного будівництва» декларації. Така інформація вказується в інших розділах за таких умов: якщо разовий видаток суб'єкта декларування більше 50 прожиткових мінімумів для працездатних осіб на 1 січня звітного періоду (ПМ) – у розділі 14 «Видатки та правочини суб'єкта декларування»; якщо зобов'язання більше 50 ПМ – у розділі 13 «Фінансові зобов'язання» (пункт 89 Роз'яснення).

Роз'яснено, як декларувати відомості про цінні папери, право на які набуто внаслідок укладення договору, предметом якого є об'єкт, що будується (пункт 90 Роз'яснення).

*У 2020 році 50 ПМ становили 105 тис. 100 грн.

Докладніше: <https://bit.ly/2NzNCcm>.

Розділ 5. «Цінне рухоме майно (крім транспортних засобів)»

- У декларації не зазначаються відомості про цінне рухоме майно, зазначене у декларації попереднього звітного періоду (із зазначенням вартості), якщо у звітному періоді вартість такого цінного майна не перевищує поріг декларування у 100 ПМ, встановлений для звітного періоду, крім майна, стосовно вартості якого суб'єкт декларування обрав позначку «Не відомо» і не проводив у подальшому його грошову оцінку (пункт 94 Роз'яснення).

*У 2020 році 100 ПМ становили 210 тис. 200 грн.

Докладніше: <https://bit.ly/37jZdUg>.

Розділ 6. «Цінне рухоме майно – транспортні засоби»

- Кошти, витрачені на ремонт автомобіля не включаються до його вартості (пункт 98 Роз'яснення).

- Нерозмитнений транспортний засіб, який належить на праві власності третій особі, але яким суб'єкт декларування або члени його сім'ї користувалися у звітному періоді половину днів звітного періоду або на кінець звітного періоду необхідно зазначати в декларації (пункт 104 Роз'яснення).

- Службові транспортні засоби не підлягають декларуванню (пункт 105 Роз'яснення).

- Транспортний засіб, який належить суб'єкту декларування або членам його сім'ї, що перебуває в їх володінні або користуванні (на кінець звітного періоду, або половину днів звітного періоду) підлягає декларуванню незалежно від форми правочину, внаслідок якого набуто таке право (пункт 106 Роз'яснення).

Докладніше: <https://bit.ly/37kxv9I>.

Розділ 7. «Цінні папери»

- Датою набуття права на пакет цінних паперів **одного виду одного емітента**, право на який набуто внаслідок укладення декількох правочинів, є дата останнього правочину.

Відомості про **різні види цінних паперів одного емітента** відображаються у декларації окремо.

- Якщо у звітному періоді суб'єкт декларування здійснював операції з купівлі та продажу акцій, відомості про це слід зазначати у розділі 14 «Видатки та правочини суб'єкта декларування», лише якщо розмір разового видатку або вартість предмета одного правочину перевищили 50 ПМ (пункт 110 Роз'яснення).

- Також у роз'ясненнях зазначено докладніше про те як декларувати акції, які були придбані у суб'єкта декларування за процедурою примусового викупу (пункт 111, 148 Роз'яснення).

Докладніше: <https://bit.ly/3jULw2W>.

Розділ 8 «Корпоративні права»

- Члени кооперативу є носіями корпоративних прав. Якщо розмір внеску до кооперативу у грошовому вираженні та його % неможливо визначити – у відповідних полях декларації необхідно обрати позначку «Не застосовується».

При цьому член кооперативу не може передати іншій особі своє право брати участь в управлінні кооперативом та відповідно передати в управління іншій особі свої корпоративні права в ньому, а отже наявність таких прав не свідчатиме про порушення обмежень щодо володіння корпоративними правами (пункт 116 Роз'яснення).

Докладніше: <https://bit.ly/3puLqjP>.

Розділ 10. «Нематеріальні активи»

- Вартість криптовалюти зазначається на дату набуття права, а не на кінець звітного періоду (пункт 122 Роз'яснення).

Докладніше: <https://bit.ly/2ZmKymy>.

Розділ 11. «Доходи, у тому числі подарунки»

Роз'яснено, як зазначати подарунок або матеріальну допомогу, отримані суб'єктом декларування або членом його сім'ї від декількох осіб, якщо встановити частку кожного неможливо (пункт 138 Роз'яснення).

Докладніше: <https://bit.ly/3dk2N4i>.

Розділ 12. «Грошові активи»

- У розділі 12 «Грошові активи» декларації додатково необхідно відобразити кошти, які отримані як доходи у звітному періоді, про що зазначено у розділі 11 «Доходи, у тому числі подарунки» декларації звітного періоду за умови, якщо їх залишок на кінець звітного періоду перевищує 50 ПМ.

- Не потрібно декларувати грошові активи, сукупна вартість яких не перевищує 50 ПМ, встановлених на 1 січня звітного року (пункт 141 Роз'яснення).

- Надано чітке роз'яснення про те, що розуміється під активами у дорогоцінних (банківських) металах (пункт 142 Роз'яснення).

- Кошти, які підлягають стягненню на користь суб'єкта декларування або члена його сім'ї на підставі рішення суду внаслідок завданої ним шкоди, чи з інших підстав, не пов'язаних із невиконанням умов договору, які не були виплачені у звітному періоді не є грошовими активами та декларуванню не підлягають (пункт 143 Роз'яснення).

- Кошти, які не були сплачені суб'єкту декларування/члену його сім'ї у зв'язку із невиконанням умов укладеного договору або строк сплати яких не настав, не є їхнім грошовим активом, крім коштів, позичених третій особі, відомості про які зазначаються в розділі 12 «Грошові активи» декларації за умов перевищення 50 ПМ (пункт 144 Роз'яснення).

- Кошти, позичені суб'єктом декларування/членом його сім'ї третім особам, розмір яких визначений рішенням суду, яке набуло законної сили, які не були виплачені (добровільно чи в порядку примусового виконання) у звітному періоді, підлягають відображенню у розділі 12 «Грошові активи» декларації як кошти, позичені третім особам (пункт 145 Роз'яснення). При цьому розмір позичених коштів вказується з урахуванням рішення суду.

Докладніше: <https://bit.ly/2M3OaXS>.

Розділ 12.1 «Банківські та інші фінансові установи, у яких відкрито рахунки суб'єкта декларування або членів його сім'ї»

• Необхідно зазначати у декларації всі банківські рахунки, відкриті суб'єктом декларування або членом його сім'ї, у тому числі як суб'єктом підприємницької діяльності (пункт 154 Роз'яснення).

Докладніше: <https://bit.ly/3bfm30o>.

Розділ 14. «Видатки та правочини суб'єкта декларування»

Правочини, які не зумовлюють виникнення або припинення у суб'єкта декларування права власності, володіння чи користування на майно, нематеріальні та інші активи, у декларації не зазначаються. Наприклад, складення заповіту (оскільки право на спадкування виникає у день відкриття спадщини, тобто після смерті заповідача або оголошення його померлим), правочини з відкладальною обставиною (щодо яких правові наслідки пов'язуються з настанням певної обставини) (пункт 158 Роз'яснення).

Якщо суб'єкт декларування сам знищив своє майно, вартість якого більше 50 ПМ, то у розділі 14 «Видатки та правочини суб'єкта декларування» декларації необхідно вказати відомості про правочин на підставі якого припинилося право на майно. Проте, якщо знищення речі було внаслідок непереборної сили, надзвичайної ситуації, збройного конфлікту, то це не вважається правочином (пункти 158, 185 Роз'яснення).

Роз'яснено, що вважається видатком для цілей декларування (пункт 158 Роз'яснення).

Докладніше: <https://bit.ly/3qxR464>.

Розділ 15. «Робота за сумісництвом суб'єкта декларування»

У розділі 15 «Робота за сумісництвом суб'єкта декларування» декларації необхідно відображати відомості про іншу роботу чи посаду, яку виконує (займає) суб'єкт декларування на підставі трудового договору (контракту), крім основної роботи, яка пов'язана з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування (пункт 163 Роз'яснення).

Обрання особи депутатом місцевої ради не є сумісництвом. Відомості про це, а також про місце його роботи (крім роботи за сумісництвом) не підлягають відображенню у цьому розділі (пункт 166 Роз'яснення).

У розділі 15 «Робота за сумісництвом суб'єкта декларування» декларації не підлягають відображенню відомості про представництво особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, інтересів держави в організаціях, входження таких осіб за своєю посадою до інших державних органів, крім випадків, коли входження таких осіб до інших державних

органів здійснюється внаслідок укладення договору (контракту) (пункт 167 Роз'яснення).

Докладніше: <https://bit.ly/3u7YhvW>.

Розділ 16. «Членство в організаціях та їх органах»

• У розділі 16 «Членство суб'єкта декларування в організаціях та їх органах» декларації не потрібно вказувати відомості про входження (членство) суб'єкта декларування за своєю посадою до інших державних органів (пункт 172 Роз'яснення).

Докладніше: <https://bit.ly/3s6o0TH>.

Ознайомитися з оновленими Роз'ясненнями можливо за посиланням: <https://bit.ly/3qssgfD>.